

Interesse at faae Skatterne paa Hartkorn slaede fast snarest mulig. Nødsnødvendigheden kræver, at disse ikke vedblive at stige, thi ligesaa ensidigt og urigtigt det vilde være at ophæve disse Skatter og derved gjøre Hartkornseierne en Gave paa deres øvrige Medborgeres Beskoning, ligesaa urigtigt vilde det være at lade dem vedblive at stige og derved forringe Hartkornets Verdi for de nuværende Ciere. I det vi hidtil ikke have haft nogen interkommunal Beskatning, ligger der deri ganske vist nogen Vanskelighed ved at slaa Hartkornskatterne fast. Det er netop disse interkommunale Hensyn, om jeg saa maa sige, der gjøre, at man hidtil ofte har maattet indrette sig en Del efter, at en eller anden stor Staaetjender bor udenfor Kommunen — eller andet Saadant —, thi deraf er Følgen ganske vist bleven, at Hartkornet er blevet noget mere bebyrdet, end det ellers vilde være blevet det. Men man behøver heller ikke at blive staaende ved Gjennemsnittet af, hvad Hartkornskatten i et vist Tidrum har andraget; det vil vistnok være rigtigt tillige at bestemme, at Hartkornskatten ikke maa overstige en vis Del af Kommunens Udgifter. Vilke Betragtninger der nu der end kan gjøre sig gjældende, forekommer det mig dog ikke, at Vanskelighederne kunne være saa store, at de forhindre, at man allerede her ved denne Leilighed gjør, hvad der for de Fleste af os er saa overordentlig ønskelig og i mine Dine er langt lettere at gjøre i Forbindelse med det Omme, der her foreligger, end senere særskilt for sig.

Berg: Der er faldet Ytringer fra flere Talere gaende ud paa, at man er bleven skuffet ved dette Lovforslag. Jeg hører ikke til dem, der ere blevene skuffede derved, thi jeg har ikke ventet, at Regjeringen i denne vigtige Sag skulde være mere heldig i at træffe Flertallets Anskuelse, end den har været i saa godt som alle andre vigtige Spørgsmaal, som ere for her i Salen. Jeg er altsaa ikke bleven skuffet i denne Sag; den kan synges paa samme Melodi som de øvrige Forslag, vi faae fra Regjeringen, og stemmer fuldkommen overens med den Stilling, Regjeringen i Dørigt indtager til de Forslag og Reforme, som Flertallet i Folkethinget ønsker gjennemførte. Jeg er heller ikke ganske sikker paa, at man vel kan stole paa de Udtalelser om Skuffelse, vi have hørt fra den Side, hvorfra de ere komne, thi saa vidt jeg har opfattet disse Foredrag — ogsaa det, vi hørte fra den sidste ærede Taler — gik de egentlig dog ud paa dette: „vi staa her jo ved Sagens 1ste Behandling, og der kunne vi nok tale om Sagen, det koster jo lige meget, om man stiller sine Principer op, eller man ikke stiller dem op, men komme vi videre frem, tage vi, hvad vi kunne faae og lade Principerne ligge“. Underledes stiller Sagen sig, naar man vil sige: dette er vort ufravigelige Princip for Ordningen af disse Forhold, og det havde vi, ikke blot her ved 1ste Behandling

men gennem alle Stadier, idet vi saaledes hjælpe til, at der kan blive et endnu større Flertal, end der ellers er. Dette Lovforslag er, som tidligere bemærket, indbragt meget sent, hvilket vel tilbørlig er foranlediget ved, at Ministeren har skullet raadsørge forskellige Myndigheder om Lovens Indhold. Jeg siger: „forskjellige Myndigheder“, thi vi vide jo, at Lovforslagets Indhold har været forelagt Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse til Betænkning — det er jo gennem dens Forhandlinger, at vi ved denne som ved saa mange andre Leiligheder have faaet Meddelelse om Indenrigsministerens hemmelige Tanker, længe førend de aabenbares for Rigsdagen direkte —, og naar det er Tilfældet, at een Kommunalbestyrelse er bleven spurgt, tvivler jeg ikke om, at Indenrigsministeren har gjort samme Net og Skjel ligeoverfor de andre Kommunalbestyrelser og altsaa har spurgt Byraadene i Kjøbstæderne og Sogneraadene og Amtsraadene paa Landet for at faae deres Mening at vide om et saa indgribende Lovforslag som dette, og at vi altsaa kunne vente, at det Udvalg, der sandsynligvis vil komme til at behandle denne Sag, vil faae en meget stor og meget værdifuld Bunk af Erklæringer og Betænkninger over Indholdet af dette Lovforslag. Jeg tvivler heller ikke om, at Ministeren har taget lige saa meget Hensyn til Sogneraadene og Amtsraadene og Byraadene Erklæringer som til Kjøbenhavns Borgerrepræsentations, og altsaa Flertallet af disse Erklæringer gaar ud paa, at vi endnu mere end hidtil skulle komme bort fra at tage Hensyn til Formuen ved Beskatningen. Er dette nu Tilfældet, kan jeg ikke sige Andet, end at saa er det uregelmæssigt ret godt gjort af Bestyrelserne for vore Kommuner, og jeg tror, at de derved nok som vise, at de forstaa ogsaa ved Behandlingen af sige Sager at hytte deres eget Skind. Formuen repræsenteres jo ved Flertallet i Kommuneraadene, og spørger man da disse — jeg forudsætter nemlig stadig, at de alle ere blevene spurgt — om de ville have Formuen beskattet, svare de Nei og vise derved, at de ogsaa i en Sag af saa stor Interesse forstaa at tage Interessesensyn, og dog har man fortalt, at det vilde gaa rent splittet, hvis man lod ogsaa Andre end de større Skatteydere raade! Det Forlangende, som paa forskjellig Maade er fremkommet her i Salen om ved en ny Ordning at faae optaget Formuen som Beskatningsobjekt, er, som det forekommer mig, om just ikke vedtaget en endelig Beslutning, saa dog i den Grad lagt utvetydig for Dagen, at ingen Regjering kunde være i Tvivl om, hvad der er Folkethingets Hensigt i den Retning. Naar man desuagtet ikke blot ikke gaar dertil, men som den sidste ærede Taler bemærkede, endogsaa gaar baglænds og gaar endnu mere bort deraf, maa der jo foreligge meget vigtige Grunde derfor. Nu antager jeg, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn (Fenger), der i sin tredobbelte Gegenstab —